

des i Lovforslagets § 90, at ogsaa alle bestaaende Aktieselskaber skal ind under en hel Række af de Bestemmelser, som indføres i dette Lovforslag. Der nævnes en Række Paragraffer, deriblandt ogsaa dem, jeg har nævnt. Nu ved jeg ikke, hvor meget der kan gøres gældende i den Henseende overfor bestaaende Aktieselskaber, om man vil forlange af dem, at de, hvis de har saadanne gamle forebyggende eller indskrænkende Bestemmelser med Hensyn til Aktiernes Omsættelighed, skal være pligtige til ikke at regne dem for gode og til at indføre nye Bestemmelser. Hvis det vil blive Tilfældet, vil de være udelukkede fra at hævde den Sikkerhed for Bladets Ledelse i en vis bestemt Retning, som det har været deres Opgave at sikre. — Jeg henleder det kommende Udvalgs Opmærksomhed paa disse Bestemmelser, som jeg tror bør ændres.

At Lovforslaget overhovedet har denne Karakter af at gribe meget ind i den frie Virksomhed, overrasker mig i øvrigt ikke, thi det stemmer med Tidens Tendens. Man skulde antage, at jo længere et Folk faar Lov til at leve under en fri Forfatning, des dygtige eller mere oplyste skulde dets enkelte Medlemmer blive, og des mere skulde de lære at bruge deres Øjne, deres Øren og deres Forstand til selv at varetage deres Interesser. Men det synes, som om den moderne Lovgivning gaar ud fra det modsatte. Deraf kommer den Mængde Paabud, Forbud, indskrænkende eller forebyggende Bestemmelser, vi har i den moderne Lovgivning, og som ikke taltaler mig. I gamle Dage brugte man, før Børnene kunde gaa, at sætte dem i en Gangvogn, hvor de hvilede paa Armene og kun kunde bevæge sig frem og tilbage indenfor en meget begrænset Plads, og naar de endelig kunde gaa, gav man dem en Faldhat paa. Det var en Hovedbedækning, der var saaledes indrettet, at Skyggen dannede en Pude, der, hvis de faldt, kunde tage af, saa at de ikke kom til Skade. Jeg tror, at disse Remedier er i Færd med at gaa af Mode i Børneverdenen, men det forekommer mig, at den moderne Lovgivning i høj Grad er i Færd med at indføre tilsvarende Bestemmelser for de voksne. Jeg tror, at den moderne Lovgivning har for meget Gangvogn og Faldhat. Jeg vil anbefale det foreliggende Lovforslag til grundigt Gennemsyn og grundig Beskæring.

Hey: Jeg kan være enig med den ærede sidste Taler i det meste af, hvad

han sagde, ganske særlig i den almindelige Udtalelse om de Forhold, han berørte. Jeg kan ogsaa fuldstændig slutte mig til, hvad der blev sagt om den moderne Lovgivning. Ogsaa jeg synes, at der er snart ingen Grænser for, hvor Staten skal optræde som Formyndere, og hvor dens Hjælp paakræves. Man tør vel ikke sige, at det er Middellaadighedens Raab paa Hjælp for at eksistere, men Frihed er det i alt Fald ikke.

Den almindelige Begrundelse af Aktieselskabslovgivningen kom jo, som det ærede Medlem sagde, allerede frem i forrige Samling. Jeg haaber, at hvis der skal komme noget ud af den Sag, vil Lovforslaget komme til at se noget anderledes ud end det foreliggende Lovforslag, blive beskaaret i ganske overordentlig høj Grad og give knappere og klarere Regler for det, man tilsigter at naa.

Ministeren for Handel og Søfart (Munus): Til det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (J. Pedersen) vil jeg gøre den Bemærkning, at naar der tales om, at Aktieselskaber ikke maa tage Pant i deres egne Aktier ud over et vist Punkt og ikke maa opkøbe egne Aktier ud over et vist Punkt, er det netop for at beskytte det almene mod den enkelte, blandt andet mod Misbrug af Banker. Det er klart, at dersom en Bank med en Aktiekapital paa f. Eks. en Million Kroner opkøber underhaanden eller tager Pant i sine egne Aktier til et Beløb af 500,000 Kr., vil det i Virkeligheden sige, at Bankens Kapital er bragt ned til kun 500,000 Kr., medens alle udenforstaaende maa være henviste til at tro, at den har en Aktiekapital paa 1 Mill. Kr. Det har vist sig i Praksis forskellige Steder, at det er meget farligt ikke at have forebyggende Midler netop af den Slags.

Bestemmelserne i § 14 er netop sat ind for at gøre saadanne Aktieselskaber, som det ærede Medlem berørte, mulige. Det er saadanne Aktieselskaber, som man maaske kunde kalde Familieaktieselskaber, hvor Aktierne findes indenfor en vis bestemt Kreds, og hvor man søger at holde Foretagendet indenfor denne Kreds. Man ser mange Tilfælde rundt omkring af saadanne Aktieselskaber, ikke alene Bladforetagender, men ogsaa Forretninger paa andre Omraader, og det er netop for at lette og muliggøre Livet for saadanne Selskaber, at Bestemmelsen i § 14 er sat ind. Det er altsaa det modsatte af, hvad det ærede Medlem mente.